

KURYER LITEWSKI

W WILNIE we WTOREK DNIA 24 KWIETNIA V. S. 1817 ROKU.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Czytamy w gazecie, *Poczta Północna*, z *Petersburga* pod dniem 14 kwietnia: *Mohilewski* gubernator cywilny, rzeczywisty radca stanu, *Hrabia Tolstoy*, najlaskawiecy mianowany radcą tajnym. — Radca kolegiálny, *Krywcow*, zostający w kolegium spraw zagranicznych, mianowany Kamerherem dworu Jego Cesarzowskiej Mości; a rejestrator kolegiálny, *Hrabia Tolstoy*, należący do ekspedycyi kremlińskiego budownictwa kamierjunkrem tegoż dworu.

Mianowani kawalerami orderów: ś. *Anny 1szej* klasy minister i wielki marszałek dworu sasko-weymarskiego, *Hrabia Edling*; minister W. X. Jmci *Weymarskiego Folfeskel*; N. Króla Jmci *Niderlandów*, generał *Tripp*; rzeczywisty radca tajny należący do poselstwa pruskiego, *Ansillon*. Tegoż orderu 3ciej klasy, doktor radca kolegiálny, *Berens*. Tegoż orderu 5ciej klasy, konsul królewsko-duński w *Tangerze*, *Schussbal*.

Pod dniem 22 kwietnia czytamy w gazecie, *le Conservateur Impartial*: „Wczora, d. 11go między godziną 9ią i 10tą ranną *Newa* pusiła. Dnia dzisiejszego dowódzca twierdzy wśród gromu dział przeszedł przez rzekę, dla podania Cesarzowi Jmci, podług zwyczaju, kubka nowej wody i doniesienia o puszczeniu *Newy*.“

Gazeta Poczta Północna opisuje uroczystość rozpoczęcia działań Komitetu Opieki Chrzęścian Izraelitów w następujący sposób: „Komitet Opieki Chrzęścian Izraelitów, na rozkaz Najwyższy dnia 25 marca r. t. ustanowiony, d. 4 kwietnia, otwarty został przez posiedzenie wszystkich swych członków, którzy z pobożną gorliwością przystąpili do powierzonego sobie dzieła: gorliwości i zabezpieczenia losu żydów, przyymających religiję chrześcijańską. Posiedzenie otwarte zostało czytaniem Ukazu Jego Cesarzowskiej Mości, o ustanowieniu Towarzystwa Chrzęścian Izraelitów, i Prawidła, za przewodnictwo temuż Komitetowi służyć mających. Po czém Prezydent Komitetu, Rzeczywisty Radca Stanu, *Popow*, miał następującą mowę do członków:

„Wybrani i uznani wola Najprawowierniejszego Monarchy naszego do tej nowej posługi, przystąpmy do niej w pokorze ducha, jako wierni i poświęceni poddani; w prostocie serca, jako prawdziwi chrześciance; w jednomyślności zamiaru i woli, jako bracia, synowie jednego oycy, Boga. Wielki Monarcha Północy, dla zachowania państw Swoich od nieprzyjaciół, i dla zabezpieczenia ze wnątrzkochanej oyczyzny naszej, wzywał mężnych zastępow walecznych rodaków naszych, które na głos Jego, ledwie wojownikami zostali, wnet się stawali bohaterami i zwycięzcami. Teraz troskliwość Jego zwraca się ku ustaleniu wewnętrzney w państwie Swém pomyślności, gromadzi i kształca nowych do wielkich dzieł uczestników. Szczęście narodów Jemu poddanych, szczęście rzeczywiste i trwałe, nie odgłos próżney chwały, nie znikomość przemijający wielkości; nie marność ginących skarbów; ale szczęśliwość trwała, stateczna i kresami życia nieograniczona, głęboko przeniknęła i zajęła Jego duszę. Postanowił On wznieść budowę wielką, szczęśliwość berłu Swemu powierzonych ludów; a gruntuje ją na posadzie trwałey, której ani burzliwe wichry, ani bystre wód potoki, nie

zachwieją; ani same wręście bramy piekła nieprzetamają. W postanowieniach tych, przeciw którym takoz powsta ją nieprzyjaciele, wszystkie te sily królestwa ciemności, wzywa on współpracowników i rozdziela im pracę. Jedni wychowują dziatki w bojaźni i nauce Pańskiej; drudzy opatrują ubogich, sieroty i niemających opieki; inni mają pieczę o spólném dobru; ci dają sprawiedliwy dla pokrzywdzonych wyrok, tamci biorą miecz duchowny, którym jest słowo Boże, i z pośpiechem dają go w rękę każdemu, aby mogli sprzeciwić się w dzień zjawi we wszystkiem doskonałym stanąć. Nowa nakoniec myśl dobroczynności, pochodząca z serca tego, miłości chrześcijańskiej Monarchy, statecznie zajmuje Jego umysł, i zwraca Jego uwagę na tych zamieszkałych w Jego państwach żydów, którzy z poświęcającej łaski Boskiej, odbierają oświecenie wiary chrześcijańskiej i ją przyymują. Myśl ta, jakby nowy promień, z głębi duszy Jego wychodzi, i zamienia się w dobroczynne ustanowienie, dla tej nowej klasy ludzi — Późni potomkowie tych, o których *Pawel ś.* troszczył się tylekroć, pracując nad ich do Chrystusa nawróceniem, którzy są Izraelczycy, których jest przysposobienie synowskie, i chwala, i testament, i zakon dani, i staż Boża, i obietnice: których oycowie, i z których jest Chrystus, ale wedle ciała, który jest nad wszystkim Bóg Błogosławiony na wieki. Izali odrzucił Bóg lud swój? nie odrzucił Bóg ludu swego, który przeżywał. Ale ich przestępstwem, zbawienie jest poganóm. A jeśli ich przestępstwo jest bogactwem świata, a umniejszenie ich bogactwem Poganów: jakoż daleko więcej ich napelnienie. Pelen miłości bliźniego Monarcha nasz, w dziełach swoich trzymając się pobudek chrześcijańskich, uczuł nad stanem tych dzieci Izraela, powracających do Pana Boga swego, zaczynających widzieć zbawienie, które zgotował przed oblicznością wszystkich narodów: światłość na objawienie poganów, i chwałę ludu swego Izraelskiego. Niewiadomość i stan tych nawracających się bez pomocy, jak ze względu na pożytkie światowe, tak też i na duchowe ich ukształcenie, stały się pobudką do osobnego, a zupełnie nowego, dla tych *Abrahama* synów, postanowienia, jakiego dotąd nigdzie jeszcze nie było. Było coś podobnego, kiedy wzbudził Pan ducha *Cyrusa* króla Perskiego, aby zbudował dom Boga Izraela. Teraz Najjaśniejszy Cesarz Jegomość, palając pobożną gorliwością ku działaniom ducha łaski, podnoszącego pokrywę z serca niektórych synów Izraela, umyślił tym z nich podać wszelkie środki dla złagodzenia i zapewnienia losu ich w światowym bycie; a razem wskazać łatwość każdemu z ich narodu, któryby się tylko przyłączył do wiary Chrystusowej, wchodzenia z tymi jedноплеменnikami swymi w spólné zgromadzenie, dla spólnego dóbrzewania w prawdziwém Chrzęścianstwie podług ducha, ażeby wszyscy odkrytém obliczem chwałę Pańską, jako w zwierciadle patrząc, w też wyobrażenia przemienieni byli; z jasności w jasność. Tym sposobem życzenie Błogosławionego Monarchy naszego przeistoczyło się w działanie, i wola Jego nam przez szczegóły oświadczona w tém ustanowieniu, które przed sobą mamy. Mości Panowie! staliśmy się godnymi łaski Najjaśniejszego Cesarza Jegomości, Pana naszego, byż przeznaczonymi, do wykonania woli Jego w tym celu. Przekonany jestem, że każdy z nas jednako czuje małą w sobie zdolność do zadosyć w zupełności uczynienia oczekiwaniu Najjaśniejszego Pana; każdy równie poznaje wielkość i trudność sprawy, do której przystępujemy. Każdy, zapewne,

mówi sam do siebie: któż jestem, abym mógł działać w tej sprawie? Jakiż z tego nastąpi skutek? — Tak mówił Mojżesz: Proszę Panie, nie jestem wymowny od wczorajszego i dziś trzeciego dnia: i odkądś przemówił do sługi twego, stałem się niesposobniejszego i nierychleyszego języka. Rzekł Pan do niego: Któż uczynił usta człowieka? Albo kto uczynił niemego i głuchego, widzącego i ślepego? Izali nie ja? Idźże tedy, ja będę w uścicach twoich, i nauczę cię, co masz mówić. *Bez wątpienia, bardzo dalecy jesteśmy od Mojżesza; lecz w słabości i niedoskonałościach naszych, możemy i powinniśmy, równie, jak on, oczekiwać pomocy w dziele swém od Tego, Którego moc w słabości bywa potężniejsza, i czém więcej będziemy się przekonywali o naszych niedoskonałościach, tém dzielniejszy sily możemy oczekiwać z Wysokości.* Zresztą: rzecz nasza tak jest nowa i takiego rodzaju, iż skutek prac naszych, może, i nieprędko uyrzemy. Bądźmy i w tém spokojni, polecając siebie samych i dzieło na nas włożoné, opiece rąk Tego, bez którego woli nic się nie staie. Jemu jednemu wiadomy ów czas, w którym się spełni przepowiedzenie słów Jego: Onego czasu, rzekł Pan: będę Bogiem ludowi Izraelskiemu, a oni mnie będą ludem. Słuchajcie słowa Pańskiego narodowie i mówcie: który rozproszył Izraela, zgromadzi go, i będzie go strzegł, jako pasterz trzody swej. A jakom czuł nad nimi, abym tracił i trapił; tak będę czuł nad nimi, abym budował i osadził, mówi Pan. *Poddaymyż się z pokorą władzy, wzywającej nas do tej postugi. Spieszmy się jać do tego dzieła, oddając się całą sposobnością i udarowaniem, jakie ma który; i wezwijmy Pana Boga Izraelskiego na pomoc naszą, i prosimy go z całego serca, w wierze i miłości, a wysłucha nas, i pobłogostawi dzieło naszemu, a stanie się wszystko, jak pożądat.*

Po skończeniu tej mowy. Komitet przystąpił do początkowych działań, do których przystąpić był powinien, dla należytego wykonania powierzonego sobie dzieła. Przedmiotem jego będzie: przyjmować pod swoją opiekę żydów, którzy przyjęli, albo się gotują do przyjęcia wiary chrześcijańskiej; osadzać ich na ziemiach przez Rząd wyznaczonych, stosownie do ukazu pod dnim 25 marca i prawideł do tego ukazu załączonych; pomagać do należytego urządzenia tych osad, i różnych pożytecznych w nich zakładów; naostatek, mieć staranie około środków do zachowania no wych tych chrześcian w przepisach i nauce wiary, do której się przyłączyli, aby nie tylko o nich wiedzieli, lecz, aby podług nich żyli; środki te zawierać się będą; w opatrzaniu ich godnymi Kapłanami i Nauczycielami; w budowaniu dla nich kościołów, szkół, domów wychowania i różnego rodzaju zatrudnień; w przeznaczaniu dla miejscowego dozoru i zarządu ludzi, ufności godnych, którzyby, statecznym czuwaniem w osadach nad spokojnością ogólną i szczególną, a bardziej jeszcze dobrym przykładem, wiedli to zgromadzenie Chrześcian Izraelitów do tego prawdziwie szczęśliwego stanu, dla którego ono się ustanawia z dobroczynney woli Najjasniejszego Cesarza Jegomosci. Komitet, stosując się do czystych i Chrześcijańskich zamiarów Najjasniejszego Pana w tej rzeczy, ze wszystkimi przedsięwziętami staraniami, oddaie to dzieło woli Najwyższego Władzcy przeznaczeń, i spodziewa się wszelkiej pomocy od Jego łaskawey Opatrzności.

Liczba okrętów w Rydze do dnia 17 kwietnia: przybyłych 449, wyszłych 60.

Kurs wileński na assygnaty: rubel srebrny. r. 3 k. 87; dukat r. 10 kop. 96; imperyał r. 38 kop. 11.

Królestwo Polskie.

Gazety Warszawskie pod dnim 26 kwietnia z Warszawy, umieściły następujące postanowienie;

w Imieniu Najjasniejszego

ALEXANDRA I.

Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego, etc. etc. etc.

Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Na przełożenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, postanowiliśmy i stanowimy:

TYTUŁ I. Zaprowadzenie Gieldy w Warszawie.

Artykuł 1. Ma być zaprowadzona Gielda kupiecka w Warszawie. Art. 2. Kommissyja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji, poda Nam gmach dogodny do jej umieszczenia, z wykazem kosztów potrzebnych na przysposobienie budowli do tego użytku. Koszta te zastąpi kassa miejska. Art. 3. Wydatek coroczny, tak na utrzymanie tej budowli, jako i na inne przy Gieldzie zachodzące potrzeby, załatwiony będzie z wpływów skrzynki kupieckiej w kassie miejskiej; a gdyby te niestarczyły, ze składek Kupców miejskich i Meklerów. Art. 4. Tak ilość wydatku tego, jako i składkę na zastąpienie onego potrzebną, oznaczają będą Starsi Gieldy, z wiadomością Prezydenta miasta. Art. 5. Składkę tę poborca miejski ściaga do skrzynki kupieckiej. Art. 6. Z wpływu i wydatku składki tej, rachunek roczny, przeryzany od Starszych Gieldy, Prezydent miasta zatwierdzi. Wyплаты zaś dział się mają, za assygnacyjami Starszych Gieldy.

TYTUŁ II. O ustanowieniu Meklerów.

Art. 7. Ma być ustanowionych tymczasowo sześciu Meklerów w Warszawie. Art. 8. Meklery ci od nas będą mianowani. Art. 9. Mianowanie dział się ma jak następuje: Prezydent Miasta Warszawy, za zmiesieniem się z miejscową Radą Handlową, wyznaczy dziesięciu Bankierów i Kupców hurtowych, w Warszawie osiadłych, pomiędzy którymi, może być dwóch żydów. Handlujący ci, w ogólnem zebraniu, ułożą listę osób na Meklerów podwójną, do liczby ustanowić się mających. Listę tę prześlą Prezydentowi miasta, który oneż z uwagami swojemi przedstawi Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji. Kommissyja przydać może do niej osoby, jakie uzna aż do ¼ ogólnu Kandydatów. Poczém listę całkowitą z wnioskami swojemi Nam do nominacyi poda. Art. 10. Przy podaniu Kandydatów wyrażono zostanie, którzy z nich na wexlowych, którzy na towarnych Meklerów, a którzy na połączenie w myśl artykułu 81 Kodexu handlowego, oboyga tych attribucy są usposobieni. Art. 11. Mogą być podawani na Meklerów żydzi, nie więcej jednak jak w ⅓ ogólnej liczby. Art. 12. Mekler winien umieć czytać i pisać po polsku, Żyd zaś nadto obowiązany dopełniać przepisów Dekretu dnia 16 Marca 1809 względem Żydów mieszkających na ulicach zakazanych. Art. 13. Nikt nie może być podany na Meklera, kto nie udowodni: że był Meklerem, Bankierem lub Kupcem; albo, że przy Bankierze, lub którym domu handlowym lat cztery pracował. Także ma być sławy osobistej nieskażonej i wieku przeszło lat 24. Art. 14. Stosownie do Artykułu 83 Kodexu handlowego, nie może być Meklerem kupiec, który upadł w handlu, jeżeli nie otrzymał rehabilitacyi. Art. 15. Mekler wexlowy ma mieć dokładną znajomość wszelkich w handlu zachodzących monet, ich stosunku, przyczyn spadającego lub wznoszącego się kursu i prawa wexlowego. Art. 16. Mekler towarny znać się powinien doskonale na towarach, oznakach ich, własnościach, przepisanej mierze, dobroci, wadach i sfałszowaniu onychże. Art. 17. Z początkiem każdego kwartału, nastąpi zapelnienie miejsc próżnych, sposobem wyboru w Art. 9tym i z warunkami wyżej oznaczonemi. Art. 18. Patenta Meklerów w księgi Trybunału Handlowego będą wciagnione, który od nich przysięgę odbierze, podług roty przez Kommissyją Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji wskazać się mającej. Art. 19. Nazwiska i mieszkania Meklerów wypisane będą na tablicy, która w Trybunale Handlowym i Gieldzie ma być wywieszona. Art. 20. Prezydent miasta upewni, ażeby każdy z ustanowionych Meklerów złożył kaucyją 1,800 zł. pol. w gotowiznie, od której pięć od sta płacono mu będzie; w tym celu pieniądze także we w Lombardzie lub w innym Instytucie pieniężnym, Prezydent umieści. Kaucyja ta w sześciu równych ra-

tach wniesioną być może, jednak w ciągu pierwszego półrocza uzupełnioną być winna; w przeciwnym razie Mekler, za staraniem Prezydenta z listy wymazany będzie. Art. 21. Niemniej Prezydent Miasta zawiesi od urzędu Meklera, gdy skutkiem wyroków sądowych, kaucja jego nadwierzona zostanie, a takowej nie uzupełni. Art. 22. Nie wolno jest innym, od Nas nie mianowanym osobom pełnić czynności Meklerów, pod karą prawem przepisaną. (Ciąg dalszy później.)

Dnia 30 t. m. Towarzystwo tutejsze Przyjaciół Nauk odprawi posiedzenie publiczne.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

A U S T R Y A

Z Wiednia d. 14 Kwietnia. — Według wiadomości z *Triestu*, obiedwie Cesarsko - Austriackie fregaty, *Austruja* i *Augusta*, popłynęły z tamtąd d. 9 b. m. do *Rio - Janeiro*, stolicy *Brazylii*.

W czasie głębokiego pokoju trudno bywa pisać do gazet polityczne artykuły, zwłaszcza o Kraju takim, jak Austriacki, który zaraz po ustaniu zewnętrznej burzy, powrócił do dawniejszego swego stanu, i który, wyjąwszy drożyznę żywności, wspólną wszystkim innym krajom; ledwo wystawia ślad nieszczęść, o jakie 25cioletnia wojna naszą część świata przyprawiła. Machina krajowa ma u nas swój prosty pewny ruch; 28 milionów ludzi, między którymi Węgrzyni, Czesi, Galicyanie, Austriacy, Morawianie, Illiryczycy, Lombardowie i Tyrolczycy, rządzą się właściwemi sobie ustawami, i mają odmiennie miary i wagi, a nawet pieniądze; w tak ogromnej ilości ludzi wszystko idzie swoim trybem, tak dalece, iż we wszystkich Krajach Austriackich niemasz niechętnych, wyjąwszy takich, jacy w podobnych okolicznościach wszędzie być muszą. To, co jest dobrém, dzieje się bez żadnej okazalosci, a nawet, możnaby powiedzieć, z umyślnem jey unikaniem; ztąd, wiele pożytecznych urzędzeń w naszej Monarchii nie dochodzi doskonale wiadomości cudzoziemców. Nie mamy żadnych budżetów skarbowych, ani publicznych zgromadzeń Rady; lecz ufność Narodu pozwala się obchodzić bez tego; igdy w innych Krajach, trąba sławy ogłasza Świātu ofiary pieniężne Rodziny panującej, tymczasem Monarcha nasz staje na czele dobroczynnego towarzystwa, stołowe swoje wydatki stosuje do koniecznej potrzeby, a Cesarzowa poświęca chętnie dla ubogich to, co od Stanów otrzymała. Wszyscy Xiążęta Rodziny Cesarskiej i Panowie krajowi, idą za tak pięknym przykładem.

W Węgrzech i Ziemi Siedmiogrodzkiej liczą 28 Kollegiów Pijarskich, które zajęte publiczną nauką młodzieży, jako właściwym celem swojego przeznaczenia, zasługują się Krajowi. W tych Kollegiach znajduje się 244 Xięży, 88 Kleryków i 19 Lalków, ogółem 351 członków, między którymi jest dwóch Doktorów teologii, oraz 52 Doktorów filozofii i pięknych kunsztów.

S Z W E C Y A

Czytamy w niektórych gazetach następujące szczegóły odkrytego dnia 13 marca spisku w *Sztokholmie*. „Od dosyć dawnego czasu utworzyła się była między Szlachtą Szwedzką, a mianowicie w *Ostrogotyi*, partya niechętnych, która ściągęła była uwagę Rządu. Pomimo usiłowań i ofiar Królowica dla zjednania sobie przychylności narodu, szlachta, niechętna, iż postradała wyłączne prawo do stopni officerskich i pierwszych urzędów cywilnych, uknowała spisek przeciw Rządowi. Ma on

wiele podobieństwa z ówymi, którego *Gustaw III* stał się ofiarą przed 24 laty. W pierwszym i drugim spisku niechętni przeciagnęli na swą stronę pewną liczbę officerów gwardyi. Na balu to maskowym, herszty spisku przeciw *Gustawowi*, *Hrabia Ribbing*, *Horn* i *Ehrenswarð* zebrali się, i tam to, Kapitan *Ankenström* odkryty został, gdy strzelwszy do Króla, rzucił pistolet. Tą razą spiskowi chcieli podobnież zabić Królewicę na balu maskowym, zabezpieczyć sobie osoby Króla *Karola XII* i Xięcia *Oscura*, a potem za pomocą kilku officerów gwardyi, ogłosić Królem syna *Gustawa Adolfa*. Dniem przed wykonaniem tego, nieroztropność pewnego officera gwardyi, który podchmielwszy sobie wołał: *Niech żyje nasz Król Gustaw Adolf V!* i list bezimienny, uwiadomiły Królewicę o spisku mającym wybuchnąć d. 13 marca; Królewicę, ostrożniejszy, jak *Gustaw III*, podwoił natychmiast strażę zamku wierném sobie wojskiem; zwołał niezwłocznie Radę Stanu i officerów osady i okone; odkrył im plan spisku; w pomniął o usługach swoich; o przyłączeniu *Norwegii*, o ulepszeniu stanu wojska, i t. d. Mowa ta wzbudziła powszechny zapal między officerami, którzy przyrzekli poświęcić wszystko dla niego i syna jego; każda Stanu zebrana była do godziny zgiey do północy; niewiadome są jednak jey postanowienia, ani też wiele osob uwieziono. Kilku spiskowych ma być na prowincyi dokąd gońców posłano i kilka pułków do stolicy przywołano. Niewiadomo także, czyli były Król *Gustaw Adolf* wiedział o spisku. Zdaje się, że i kilka dam należało do niego. Wreszcie spokojność bynajmniej w stolicy nie była zmieszana. Mniemają, iż to zdarzenie mieć będzie ważne skutki na przyszłym seymie, na którym zapewne wmoszą, aby niektóre zbyteczne przywileje szlachty były uchylone, i aby powiększyć władzę Rządu ku zapobieżeniu na przyszłość podobnym zamachom. Ustawy takowe umocnią związki Szwecyi z *Norwegijanami*, których dotąd obrażała bardzo дума Szlachty Szwedzkiej.

F R A N C Y A

(z gaz. berl. i Korr. hamb.) *Paryż*, dnia 11 kwietnia. Król Jmé, który dotąd, mimo doznawanych udrczeń podagrycznych, ciągle z ministrami pracował, powrócił znowu do zupełnego zdrowia, i iak zapewniamą następny niedzieli będzie słuchał mszy ś. w kaplicy pałacowej, a d. 15 t. m. zacznie znowu używać przeiażdżki.

Długo ciągnęca się choroba Marszałka *Massenny*, była jedyną przyczyną, iż nie otrzymał sam z rąk Królewskich łaski marszałkowskiej. Król Jegomość poruczył ministrowi wojny, ażeby ją oddał familii marszałka, dla użycia oney w czasie pogrzebu. — Pogrzeb marszałka odprawił się d. 10. Xiążę *Talleyrand*, Marszałkowie i Xiążęta *Valmy*, *Conegliano*, *Gdański*, *Treviso*, *Belluno*, *Feltre*, *Coigny*, Xiążę *Eckmühl*, Hrabio *Jourdan*, *Serrurier*, *Perignon*, *Beurnonville* i *Viomenil*, oraz wielka liczba Pańow Francyi, Jenerał Porucznikow, Marszałkow obozowych, Półkownikow, urzędnikow cywilnych i wojskowych, zgromadzili się do pałacu marszałka, na ulicy *Bourbon*. Kondukt przechodził między szeregami żołnierzy, do kościoła ś. *Tomasza* z *Akwinu*. Oddział żandarmow otwierał kondukt; potem szedł korpus weteranow i oddział legionu żalogi paryzkiej, z muzyką i przytłumionemi bębnami. Smiertelne szczątki Marszałka były na wozie żalobnym, na trumnie przymocowana była mitra Xiążęca. Dway officerowie niesli szpadę, ordery i ozdobioną liliami łaskę marszałkowską. Xiążę *Rivoli*, najmłodszy syn Marszałka *Masseny*, i Jenerał, *Hrabia Reille*, zięć marszałka, szli za trumną; za nimi koń używany w bitwach przez marszałka, i

pojazd zmarłego zma konmi ciągniony. Po tych następowali Marszałkowie Francyi i liczny sztab główny z osób, które pod marszałkiem służyły. Legion departamentu północnego zamykał Kondukt 120 ubogich niostę pochodnie. Kościół cały okryty był czarnym kirem, na którym znajdowały się herby zmarłego. Na katafalku stała żałobna urna, białemi młoteczka chorągwiemi. Cztery końce całunu niesione były przez Marszałków, Duków *Conegliano* i *Treviso*, Xcia *Eckmühl* i Hrabiego *Jourdan*. Po odprawieniu nabożeństwa żałobnego, udał się Kondukt w tymże porządku na cmentarz *Père Lachaise*, gdzie oddano honory wojskowe, stopniowi marszałka należne. Potem Jenerał Porucznik *Thiebaut* miał mowę żałobną. Około 10,000 ludzi wojska znajdowało się na obchodzie pogrzebowym marszałka, który nie w *Ruelle*, ale tu w *Paryżu* w pałacu swoim życie zakończył — *Monitor*, w opisie życia *Masseny*, pokrył milczeniem postępowanie jego podczas 100 dni przywłaszczenia.

Królewsko-Pruski pełnomocny minister przy dworze portugalskim, *Baron v. Fleming*, nie siądzie na okręt w *Lisbonie*, ale uda się zład do *Anglii*, a zładem do *Rio Janeiro*.

Trzecia kompania królewskiej gwardyi bokowej, dopuściła się winy nieposłuszeństwa przeciw niektórym oficerom swoim. Król po odebraniu o tém raportu, rozkazał natychmiast rozwiązać tę kompanię. Konie i tabory teyże kompanii odesłano do *Versailles*, gdzie nowa organizacya teyże kompanii nastąpi.

Tragedya *Germanicus* jest teraz pod prassą. Nie zawiera ona żadney z tych aluzyy, jakie iey przypisywano i jakie w nię upatrywano. Gdy między innymi Xiążę *Amont* chciał zwrócić uwagę Króla, że sztuka ta zawiera wiele scen gorszących, odpowiedział monarcha: „Przeczytałem całą tę sztukę i nie znalazłem w nię żadney aluzyi; chybabyś, WP. Mci Xiążę, chciał mnie porównywać z *Tyberyszem*.”

Drugi sąd wojskowy, w sprawie Jenerała *Grouchy*, oświadczył się także za niewłaściwy do sądzienia tey sprawy.

Od kilku dni ukazała się tu kilka exemplarzy pisma: *Manuscript venu de St. Helene d'une maniere incon nue*; (*Rekopism otrzymany z wyspy s. Heleny drogą nie wiadomą*); autorem pisma tego mienią (zapewne bardzo mylnie) *Napoleona Bonaparte*. Całe to pismo ukazało się w Londynie u Księgarza *Murray*, i zawiera historią życia *Bonaparte*go, aż do iego ostatney abdykacyi. O wszystkich, nawet najważniejszych okolicznościach, w krótkich bardzo mowy słowach, prędko i ozięble, często mylnie i fałszywie.

Gazeta *Mercur de France*, po przerwie 14 dni, ukazała się na nowo — Granie wielu sztuk teatralnych, iako to: *śmierć Cezara*, *Mania politykowania*, i t. d., zabronione zostało — *Monitor* odwołuje wiadomość o śmierci Pana *de la Harpe*.

W tutejszym Sądzie poprawczym, odbywa się teraz sprawa Pana *Maubrenil*, który, iak wiadomo, jest oskarżony o skradzenie kosztownych kamieni *Hieronima Bonaparte*go i iego Małżonki. Dnia 14 kwietnia 1814 złączywszy się z niejakim *Desies* zatrzymał pod *Montereau* pojazd Xiążniczki *Wirtemberskiej*, które z należytemi pasportami ze stolicy wyszły były. Znajdowało się na nich 11 skrzyń ze srebrem, klejnotami i 84,000 fr. w gotowiznie. W skrzyniach tych okazał się później wielki defekt.

Pani *Catalani*, dyrektorka teatru Włoskiego w *Paryżu*, obiecuje tu powrócić, ażeby się utrzymała przy dyrekcyi. Nie myśli zaś grywać w operach, ale przyrzeka dać z koncerta na miesiąc, i sprowadzić najs doskonalszych spiewaków ze *Włoch*. Nie zbywa iey tu na przyjacielach. Wielu atoli sądzi, iż nie powróci do *Paryża*.

Artysta, który tu zniknął, narobiwszy wiele długów, nazywa się *Bochsa*, i ma lat blisko 30.

ułożył on muzykę do kilku mniejszych oper. Grał wybornie na arfie.

Panny *Garnerin* i *Blanchard* puszcza się wkrótce balonem na polu *Marsowem*, a dochód z tego widowiska przeznaczyły dla ubogich.

N i d e r l a n d y.

Bruxella, dnia 13 kwietnia. Spodziewają się tu powrotu Króla *Jmci* za dwa tygodnie. N. Pan zwiedzi między innymi *Nieuwe Diep* i tameczne zakłady marynarskie — Wielu jenerałów z adjutantami swymi objeżdżają teraz dywizye wojskowe.

Mówią, że Xiążę *Kent*, który teraz w *Bruxella* przebywa, uda się w ciągu tego miesiąca na krótki czas do *Anglii*.

W *Antwerpii* uwięziony został naczelný poborca nadzwyczajnych opłat, *P. van Keel*, który chciał wprowadzić pobór nadzwyczajnego ęła. — Piorun uderzył w kilka wież kościelnych i pozapałał. Zawezora spaliła się piękna wieża w *Ath*, najwyższa w *Belgiach*. Zegar z dzwonami stópił się, a nawet i kościół mocno uszkodzony został.

Znaniomy *Sieyes* kupił piękny dóm w *Bruxelli*, i zdaie się, iż starał się i otrzymał pozwolenie mieszkania tu na przyszłość. Podobnież dawniejszy Kanclerz państwa, Xiążę *Cambaceres*, kupił pałac *Schenfeld* zwany.

Podług doniesień z *Amiens*, przybył tam d. 4 t. m. Biskup *Gandawski*, Hrabia *Broglio*, i wybierał się w dalszą podróż do *Paryża*, gdzie spokojnie końca sprawy swej oczekiwać będzie.

Xiążę *Wellington*, spodziewany jest temi dniami w *Cambraidla* urzędzenia potrzebney odmiany w kwaterunku wojsk. Zapewniają, że daleko więcej wojska kontyngensowego z *Francyi* wyszło, aniżeli wprzódy postanowieniem było.

W ł o c h y.

Podług listow z *Floreny*, W. Xiążę *Toskański* dał zezwolenie swoje na zaślubienie młodzey córki swey, Arcy-Xiążniczki *Teressy* (narodzoney d. 21 marca 1801), z Xiążęciem *Carignan*, spodziewanym dziedzicem korony sardyńskiej. Xiążę ten urodził się 1 października nika 1798, a po matce jest blizkim krewnym Króla *Saskiego*. Obrząd zaślubienia ma nastąpić w ciągu 4 miesięcy. (Pógłoska ta, że Xiążę *Carignan* ma zaślubić się z 17letnią córką dawniejszey Królowey *Hetruryi*, nie ma żadney zasady.)

Na gościńcu neapolitańskim, pod *Viterbo* ku *Floreny*, ukazują się znowu rabusie, a bacność rządu podwoioną być musi.

W Y S P Y J O Ń S K I E.

Wiadomo, że naczelný Kommissarz Króla *Jegomosci*, *Angielskiego Lord Tomasz Maitland*, odezwą swoją pod dniem zżcim *Stycznia* w *Korfu* wydana, utworzył szczególną Kommissyą, w celu działania drogą prawa przeciwko donosicielom pewnego mniemanego spisku. Doniesienie, którego głównymi sprawcami byli: młodzieniec imieniem *Spicidon Lepeniotty*, i pewien *Nicolo Caracopulo*, uznaniem zostało za fałszywe i potwarzające ludzi naysławszy; za co *Lepeniottego* na śmierć, współwinowaycę zaś jego *Caracopulo* na jednoroczne więzienie skazano. *Lord Maitland* zładodził karę śmierci pierwszego na jednoroczne ciężkie więzienie w twierdzy *Cerigo*, potem na osmioletnią robotę, w kaydanach w temże samem miejscu, a nareszcie na wygnanie go z wysp *Jońskich*, jeżeli się winowayca, w ciągu czasu kary swojej, przez dobre postęпки nie stał godnym odzyskania praw obywatelskich. Kara dla *Caracopula* potwierdzoną została.

WILNO DNIA 24 KWIETNIA 1817 ROKU.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

W l o c h y.

Dnia 15 marca wydał Oyciec ś. następujące *breve* do Kapituły konstancyeńskiej:

Pius VII Papież.

Kochani Synowie! Pozdrowienie!

„Nie mały sprawił nam żal list wasz pod d. 18 z m. donoszący o śmierci *Karola Teodora*, Arcy Biskupa Ratysbońskiego i administratora dyecezyi Konstancyeńskiej, oraz o uczynionym przez was wyborze Barona *Ignacego Henryka Wesseberga*, na urząd Wikaryusza Kapituły. Powinniscie to wiedzieć, co jest rzeczywiście wiadomém, iż wspomniony *Wesseberg*, z najważniejszych powodów, zasłużył sobie na niełaskę naszą, tak dalece, żeśmy go oddalili od urzędu jeneralnego Wikaryusza który piastował. Jakże się więc stało, iż wy z ubliżeniem wszelkiego uszanowania ku nam i tey świętey stolicy, tego człowieka, którego my na urządzie jeneralnego Wikaryusza mieć nie chcieliśmy, obraliście Wikaryuszem Kapituły, co więcej jeszcze znaczy. Nie przestaliście jeszcze na tem; smieliscie nawet od nas żądać, abysmy wybór wasz potwierdzili. Oswiadczamy wam w odpowiedzi na waszę nierozważną prosbę, w czém łagodniejszego wyrażamy używamy. Nietylko nie potwierdzamy wyboru *Wesseberga* na urząd Wikaryusza Kapituły, lecz nawet wspomnianego *Wesseberga* nie uznajemy za Wikaryusza Kapituły, a *Antoniego Reiniger* za namiestnika jego, ani ich duchowne nasze sądy nigdy nieuznała, i na pisma od nich pochodzące, najmniejszego względu nie dadzą. Z mocy więc powierzzonego nam od Boga starania o cały Kościół, roz-

kazujemy wam, ażebyście, uchylając wybór *Wesseberga*, obrali Wikaryusza Kapituły, któryby dobrą wziętość u Katolików posiadał, i obowiązki powierzonego sobie urzędu ściśle i dokładnie mógł wypełniać. Zasmuci was ninieysze pismo; lecz oby mogło wzbudzić żal w sercach waszych, abyscie nas usłuchali, i niezwłocznie przyniesli pociechę boleści naszej, zaradzając złemu, któreście zdziałali. W tey niepłonnej nadziei dajemy wam apostolskie nasze błogostawienstwo. — Działo się w *Rzymie* d. 15 marca roku zbawienia 1817, a 18go naszego Pa-
pieztwa.„

Xiążę *Narbonne Pelet*, Poseł Francuzki przy dworze neapolitańskim, odebrawszy wyraźny od swego Monarchy rozkaz, złożył Królowi neapolitańskiemu powinszowanie z powodu połączenia iego krajów w jedno Królestwo.

Dnia 14 z m. ustał w *Messynie* zimny wiatr północny, który trwał kilka dni; odtąd zaczęła się piękna pora wiosenna. Pochodzącą ztąd radość przerwało mocne trzęsienie ziemi z wielką burzą. Nie zrządziło iednak żadney szkody.

Terazniejszą łagodność rządu Papiezkiego, przypisać wypada Kardynałowi *Goncalvi*, którego długo za przyjaciela nowości uważano, a który teraz powszechny zjednął sobie szacunek. Kardynał ten powiedział dawniej w obecności Papieża *Okret ś Piotra*, za pomocą tylko cierpliwości i miłości *Chrześcijańskiej*, może szczęśliwie przepłynąć około skał bezbożności.

Król Neapolitański wydał rozkaz, względem powiększenia woyska. Mówią, że półk ieden szwajcarski zaciągniony będzie na żołd neapolitański.

Dozwala się drukować: *Z. Niemczewski Prof. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.*

O G Ł O S Z E N I A

1. Excerpt oświadczenia z Protokołu potoczne-go Ziem. Ptu Wileń. w dacie niżej wyrażającej się zapisanego, tegoż roku i mca dnia dwódziesiątego pierwszego pod Pieczęcią Urzędową Ziem. Ptu Wileń, stronie potrzebującej jest wydan.

Roku tysiąc ośmset siedmnastego mca Apryla dziewiętnastego dnia.

Przed aktami Ziem. Ptu Wileń, stawiając osobie WJPan Józef Towiański Ziem. Ptu Wileń. Rejent oświadczenie wpisać do Protogółu podał w następney treści pisane — Niżej podpisany mając w dniu czternastym bieżącego mca i roku przy-niesiony przez WJPana Piotra Dowgiałły Sowietn. i, Strab. Ptu Upit. oblig w oryginalu, jakby przez JW. Józefa Straszewicza b. Podkom. Ptu Upit. temuż W. Piotrowi Dowgiałle w roku tysiąc ośmset szesnastym Junii siódmego dnia wydany, do obłoty, z powodu nacisku podówczas czynnościów w Kancellaryi nie-dostrzegłszy z pewnością wciśnienia słów ośm przed-tysiącem i poprawy w tem stosunku liczbę numera-cyą oznaczoney takowego obligu aktykacyi sukceptę w protokule zapisał bez wyjaśnienia i wyrażenia tych okoliczności i w takiej kolei ekstrakt teyże akty-kacyi wydany stronie został — Lecz kiedy późaiej ostrzeżonym został, że takowe słowa ośm przed ty-siącem wciśnione i numeracyi poprawa są jakoby zdziałanemi prosił u tegoż samego W. Dowgiałły

o zwrot oryginału i ekstraktu rzeczzonego obligu, jedynie tylko do tego celu, iżby dokładniejsze o-nych można było uczynić — Obayrzenie i w susce-pa aktykacyi wypisać te wszystkie okoli zności, ja-kiaby dostrzeżonemi w tym obligu zostały. W Dow-giałle ani oryginału ani też ekstraktu takowego obli-gu komunikować oświadczaącemu w żadnym wzglę-dzie nieraczył; jakowy krok gdy większą jeszcze su-pozycyą formować zdaje się, ażeby przeto ta nie-winna pomyłka niemogła czasem jakiego brzyditi-um w rzeczy stanowić, ninieysze zapisuje oświad-czenie. U tego oświadczenia podpis w Protokule taki.

Józef Towiański Ziem. Wileń. Rejent.

Zgodność z Protokulem świadczą Józef Nabo-rowski Rejent.

1. Excerpt oświadczenia z protokołu potoczne-go Ziem. Ptu Wileń. w dacie niżej wyrażającej się zapisanego i tegoż czasu pod Pieczęcią Ziem. te-goż Ptu jest wydan.

Roku tysiąc ośmset siedmnastego mca Apryla dwódziesiątego dnia.

Przed Aktami Ziem. Ptu Wileń, stawiając oso-bie WJP. Karol Rutkowski. Oświadczenie wpi-sać do Protokołu podał w te słowa pisane — Oświad-czenie Imieniem WJP. Józefa Rutkowskiego w rze- czy następney czyni się, iż Załcy w roku tysiąc

ośmset jedynastym nabywając wiecznością folwark Maryampol zwany w Ptcie Wileń. leżący od W. Adama Ciechanowieckiego był zawinił temuż na obligę wspólną z zeszłą żoną swoją zł. pol. dwadzieścia dwa tysiące z terminem opłaty w roku tysiąc ośmset czterdnastym Apryla dwódziesiątego trzeciego dnia, na jakowey obligę zeszły dopiero Adam Ciechanowiecki wybrał (jak kwity świadczą) więcey trzynastu tysięcy zł. i restancya jużby była niezawodnie opłaconą, gdyby WW. Hurczynowie nierozpoczęli w Ziem. Wileń. procederu zapłatę sobie za wspomnionego Adama Ciechanowieckiego rub. sr. tysiąc cum altero tanto, a to z mocy testamentu zeszłego Kazimierza Ciechanowieckiego oświadczenia się z zadziwieniem nabiera wiadomości że jakoby testamentem zeszłego Adama Ciechanowieckiego takowa należność niesprawiedliwie do dwódziesiątu trzech tysięcy złotych powiększoną została, a tém więcey i jeszcze, że bez względu na własnoręczne Adama Ciechanowieckiego kwity, które naydostateczniej nad opłatę większey połowy wykazują. Zatem W. Rutkowski chcąc z błędu Sukcessorow Adama Ciechanowieckiego wyprowadzić, przez najmieszce oświadczenie zapowiada, iż niewięcey Sukcessorom Adama Ciechanowieckiego z powyższego zawinięcia należałoby jak tylko zł. pol. dziewięć tysięcy dwieście. Lecz i za tę nieonym ale WW. Hurczynom za zeszłego Adama Ciechanowieckiego z wyroku Sądu Ziem. Wileń. odpowiadać będzie obowiązany, a z tych powodow już obligę na zł. pol. dwadzieścia dwa tysiące Adamowi Ciechanowieckiemu wydany znaczenia swojego niema, przez Sukcessorow nikomu inwadiowanym być nie może. U tego oświadczenia podpis w Protokule takowy. Karol Rutkowski

Zgodność z Protokulem świadczą Józef Naborski Regent.

1. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, Dekretem Remissyynym Sądu Gł. zgo Depart. Gubernii Litto Grodz. pod rokiem 1816 mca gbra 25 dnia zafierowanym, na usatysfakcyonowanie Wierzycieli zeszłego Michała ordy Marszałka Kobryńskiego, oraz jego żony Józefiny Ordowej i rozdział onych majątku wyznaczony, po zaręassumowaniu Jurydykcyi swojej w majątności Wieżkach powiecie Prużańskim Gubernii Grodz. położoney, i po wypuszczeniu tychże dobr Wieżek oraz folwarku Michalina attynancyonalnego dobr Worocewicz w Ptcie Kobryńskim sytuowanego na uspokojenie długow Bankowych na tylekroć rzeczonych dobrach opierających się w siedmioletnią arędowną dzierżawę; powodem submissyi o rychłe ukończenie Sądu Exdywizorskiego przez Kredytorow podaney; o ostateczny termin zjazdu swojego na dzień 30 Julii terażnieyszego 1817 roku zamierzył. W którym terminie, iżby wszyscy z jakiego bądź kolwiek względu do majątku pomienionych JW. Ordow pretensye mający z dowodami też pretensye wyswietającemi przychodzili wzyw. I że pretensye niestawiających, i na przerzeczonym terminie do Sądu Exdywizorskiego nieprzychodzących Kredytorow ammissyi i wiecznemu upadkowi, wedle ostrzeżeń Remissyynego Dekretu ulegać mają zawiadamia.

Ignacy Ambra Regent Sądu Gł. zgo Depart. Grodzien. i Exdywizor.

1. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w dobrach Orlotach w powiecie Wilkomierskim Dziedzictwa zeszłego Adama Graffa Platara exystujący zbliżywszy czynność swą ku końcowi na dniu 30 terażnieyszego miesiąca Apryla, postanowił ostateczny ogłosić Wyrok. Do wysłuchania którego ażeby strony do tegoż konkursu wchodzące na pomieniony termin, same przez się, lub umocowianych Plenipotentow jawily się przez ninieyszą awi-

zacyą zawiadamia. Dat w Orlotach roku 1817 apryla 18 dnia.

Franciszek Xavier Richlik Prezyd. Sądu Gł. W. Ex.

1. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, na uczynienie satysfakcyi Kredytorom i Pretensorom WJP. Józefa Doroszki Cuber. Sekretarza, Dekretem remissyynym Sądu Ziem. Ptu Wileń. w d. 16 mca Febr. terażn. roku naznaczony; w Izbie Sądu Ziem. Wileń. w sesyach poobiednich, czynność swoją spełniający. Dekretem w d. 21 terażn. mca Aprila ogłoszonym postanowił: natychmiast dom i cały majątek W. Doroszki, zająć pod swoje zawiadywanie, ony zinwentowac, i za Administratora WJP. Franciszka Święcickiego Radzcę przeznaczyć, oraz komportacyą wszelkich Dokumentow probujących należność, przez Kredytorow, którzy niespełnili takowey Komportacyi, a przez W. Doroszkę dowodow masę jego funduszu wyswiecać mogących i ruchomości, na rejestrze, od daty ogłoszonego Dekretu, z persystencyą 4 niedzielną do Kancellar. Ziem. Wileń. oraz Kapią spraw nakazał — A takoz zastrzegł, ażeby Kredytorowie pod utratą swoich pretensyi, a Debitorowie, że za niestannością od nich rekognoskowana będzie, poszukiwana należność, stawali sami, lub przez Plenipotentow do wyrażonego wyżej Sądu na dzień 4 mca Junii idącego roku i o tem interessowane strony przez Gazetę trzykrotnie zawiadomić. Roku 1817 Apr 24 dnia.

Stanisław Podbięta Sądu Grodz. Wileń. i Exdywizor Regent.

1. Przejżdżający przez tuteysze miasto w powrócie swoim do S. Petersburga, Artysta JPan Besser ma honor uwiadomić Prześwietną Publiczność, że w Teatrze Wileńskim w przyszły Czwartek, to jest dnia 25 Kwietnia, będzie miał zaszczyt dać Wielki Koncert Wokalny i Instrumentalny na flecie i na skrzypcach żelaznych, którego rozkład w oddzielnych Afiszach będzie wyszczególniony.

1. W domu JW. Sulistrowskiej, na ulicy Skopówka zwaney położonym; znajduje się do przedania za bardzo umiarkowaną cenę, Karyta Warszawska mało co używana; o którą chcący czynić układy mogą się zgłosić do Rządcy domu tamże mieszkającego.

1. Jest do przedania na wieczność majątek w powiecie Kowieńskim o mil jedenastie od Wilna, od Kowna mil 10, mający osady dymów 10 wysiewu morgów 36 Obszaru Włok 36, kto by życzył nabyć masię udać do XX. Bernardynów Wileńskich.

Agrast Hiszpański biały

3. Wielkości nadzwyczajney, smaku naydelikatniejszego, obficie jagod rodzący, a w Kraju naszym nigdzie naypewniey nieznanujący się, oprócz z niż wyrażonego majątku sprowadzony i zaprowadzonym został w folwarku Wijeyki zwanym w powiecie Wilkomir. parafii Uciańskiej, o pół mili od miasteczka Uciańskiey, o pół mili od Konnesserowie zagranicznych osobliwościow i Gatunkow, iż życzący przyozdobić onym swoje ogrody, mogą dostać krzakami do przesadzenia tey wiosny i zaprowadzenia onego, przysyłając z adresem do tegoż majątku, a wproporsyą ceny wydane mieć będą.

Z instancyi W. Piotra Rogalskiego Sędziego byłego Granicznego Powiatu Kobryńskiego są pozwani przez wydane formularnie pozwy w aktach Kobryńskich weznane przed Sąd Ziem. Powiatu Nowogrodz. Sukcessorowie zeszłego Stanisława Umińskiego Szambellana byłego Dworu Polskiego W Wni Konstanty Umiński Chorąży Gwardyi byłey Litewskiej, Maryanna z Byszewskich po niegdy W. Antonim Umińskim pozostała wdowa matka, Jan, Wincentym Umińskim pozostała wdowa matka, Modesta Justyna, Onufrego Umińskiego, Modesta Kaspra Górskiego, Katarzyna Leona Gąsiowskiego żony i ich mężowie, Maryanna i Tekla Panny, synowie i córki, bracia i siostry Umińscy, Jan Steposki i Maryanna z Steposkich po Dómerackim wdowa, brat i siostra między sobą rodzeni, J.W. Xawiera z Umińskich Miesosławska Podkomorzyna Łowicka, niemniej Sukcessorowie zeszłych W.W. Franciszka Swierczyńskiego i Kazimierzy Umińskiej Małżonkowie Swierczyńscy i Złotnicka w Kategorjach o zapłacenie szóstey części sumy po Ostrowskim Półkowniku pozostałych 811,257 złotych polskich groszy 27 wynoszących z procentami prawnymi o zapłacenie osobney summy 181,000 Dekretami Ziem. Kobryń. na zeszłym Szambellanie Umińskim sądzonych, o powrót Dokumentu na 7,000 czer. zł. jako w rzeczy zawodney wydanego, o uznanie nieprzyzwoitego czynienia pozwanym w ich Aktoratach, o skasowanie wszelkich nieprawnych attentatow i o dalsze próby pozwanymi objęte, aby przeto ku oczewistej rozprawie w owym Sądzie na Kadencji Juniiowej stawili się nanieyszym obwieszczają się — 1817 mca kwietnia 22 takowe obwieszczenie podając do Kuryera Litewskiego podpisują się.

Konstanty Dąbrowski Ad. S. W.

Znajomy i sławny już tu wynalazek Pani de Szaryo (de Charlo) wody i mydła płynącego tureckiego jest złożony do przedania tu w Wilnie u P. Bido (Bidana) w domu J.W.W. Wankowiczowien pod Nm 57 i w handlu JP. Woyciechowicza w domu 10. Xiążęcia Giedroycia Prezyd. Guber. Sądow Gran. Chociaż Prześwietna publiczność przekonana jest o skutkach i wziętości rzeczoney wody tureckiej i mydła płynnego tureckiego, jednak niedawnego doniesienia obowiązkiem jest powtórzyć ich zaletę; naprzód co do wody: goi ona i wyrównywa wszelkie skazy na twarzy, gubi pryszczki, plamy, trądy, piegi, znaki rodzime, wysypki świeże i zadawnione. Myjący się tą wodą podług przepisu nabędzie zdrowia i czerstwości na twarzy. Oczom słabym i schorzałym wiele pomaga, konserwuje działość, odcyenia cuchnienie z ust, lecz sprawuje przyjemny i zdrowy oddech, i na koniec nayskuteczniej goi sparzenie ciała: mydło zaś płynne tureckie, ma własność przywracania naturalney białości twarzom żółtym, lub śniadym z choroby i starości, przyprowadza do delikatności od ostrego wiatru, lub opalu ogorzale. Przy kąpielach i wannach arcy jest pożyteczne, męszczynom przy goleniu brod wielce pomocne, a bruncom, lub śniadawym naturalney od niego nabierają czerstwości cery. Słowem, woda turecka i mydło płynne tureckie używane według przepisu przyłączonego do flaszek i słoików, czynią twarz zdrową, czerstwą, świeżą i przyjemną.

Na pochwałę tego wynalazku nic więcej dodać nie można, że Autorka jego za pośrednictwem Prześwietnego fakultetu St. Petersburgskiego otrzymała przywilej od Naywyższej Zwierzchności.

Butelka wody tureckiej kosztuje złot. pol. 10.
Słoik mydła tureckiego złotych 8 groszy 10.

3. Ukazem Rządzącego Senatu w roku 1811 19 Xbra wyszłym, Sekretarzowi Guberskiemu Józefowi Strzałkowskiemu, w dziele jego z zeszłym Filipem Zafatajem, rozkazano, wydatków prawnych

poszukiwać Strzałkowskiemu, na Zafataiu prawnym porządkiem, z tego powodu, nałożone zostało w roku 1810 apryla 16 za Numerem 1075. Zaprzeczenie, na majątki zeszłego Zafataia, nim takowy isk prawnym porządkiem rozpoczął się, obay jak Strzałkowski, tak Zafaty z tego świata zeszli, Sukcessorowie Filipa Zafataia, unikając nowych na proceder wydatków, celem uwolnienia swych majątkow z pod zaprzeczenia, wzywają Sukcessorow Sekretarza Józefa Strzałkowskiego, jeśliby ci gdziekolwiek znaleść się mogli do przyjacielskich układow, które polecili zawrzeć niżej podpisanemu mieszkającemu zawsze w Wilnie, na ulicy Sawicz w domie Wagnera.

Michał Grabowski Sądow Granicznych Appelacyynych Wileńskich Sekretarz.

Wyjeżdżają za granicę.

Ogłasza się po raz pierwszy.

Ludwik Dombrowski Podkomorzy Grocki z trzema służącymi, Wincentym Hocką, Antynim Bekrem, i Jozefem Wołodko. Do Królewca na miesiąc sześć.

Wyjeżdża za granicę do Włoch Ludwik Tarkwini z jednym służącym Antonim Paryno.

1. Wyjeżdża za granicę w królestwo Pruskie Markus Fleiman na miesiąc cztery.

(Ogłasza się poraz drugi.)

Wyjeżdża za granicę Teressa Grabowska Stann Konsyliarzowa i Podkomorzyna z Ptu Wileńskiego Parafii Taboryskiej z Panną Różą Szydłowską, oraz ze służącą Anną Giecowiczówną i z służącymi Antonim Katelem, Alexandrem Karpowiczem, przez Królestwo Polskie do Niemiec dla użycia wód Mineralnych w pierwszych dniach Maja roku bieżącego 1817. Na miesiąc dziesięć.

Lista osób wyjeżdżających za granicę z gubernii Mińskiej.

Ogłasza się raz drugi.

1. Obywatel powiatu słuckiego Xawery Woyniłowicz do Austrii.
2. Obywatel powiatu Brysowskiego Jan Janowski do wód Karlsbadzkich.
3. Lekarz domowy Xcia Radziwiłła Daniel Pawłowicz do Czech i Austrii.
4. Rodem Austriaczka Justyna Kleinberchowa do Lwowa.
5. Obywatele powiatu Słuckiego; Krzysztof Niezabitowski i Samuel Aniszewski do Węgier i Austrii do wód ciepłych.
6. Obywatel powiatu Ihumieńskiego Stanisław Ratyński do Francyi i Włoch dla odzyskania zdrowia.
7. Obywatel powiatu Pińskiego, Wincenty Rodziewicz, do Gdańska.
8. Obywatele powiatu Mozyrskiego, Hipolit i Hieronim Kiniewiczowie, dla kończenia nauk w Berlinie.
9. Bobruyski rey Gildy Kupiec Cha'im Kacnelson, do Królewca Pruskiego. 10. Kommissar c. i. j. jego: żyd Leyba Berkowicz, i 11. Gabryel Goldbar, do Królewca.
12. Kommissant Słuckiego rey Gildy Kupca, Ayzika Giasburga, zey Gildy Kupiec Jewna Abramowicz, do Prus i Austrii. Tegoż Kupca rey Gildy przykaszczyk.
13. Słucki mieszczanin Mendel Gites, do Prus i Austrii.
14. Słucki mieszczanin Wulf Kreynes i Wulf Murowicki, do Prus i Austrii.
15. Szender Ewgras, Słucki mieszczanin, do Prus i Austrii.

Podpisano: Sekretarz i Kawaler Wincenty Fribas

2 Rząd Guberski Wileński uwiadamia, iż Wileński kupiec Manzelman jest winnym do spólnej massy trzech synow zmarłego kupca Wileńskiego. Karnera, 70, 985 zł. 14 i pół gr., na których zaspokojenie Rząd ten zalecił Wileńskiemu Magistratowi mieyskiemu, natychmiast przystąpić do przedaży przez licytacją publiczną zinwentowanych Manzelmana towatow i majątku; chcących zatem kupić cokolwiek z towarow i majątku Kupca Manzelmana, zechcą odtąd codzień, prócz dni świątecznych, przybywać w tym celu do Magistratu Wileńskiego. Dnia 19 Aprila 1817 roku.

Sowietnik Szulżenko.

Sekretarz, Kazimierz Nowicki.

Naczelnik stoła, Kowalenok.

Wyydzie wkrótce z pod prassy katalog rozmaitych nót muzycznych znajdujących się u Józefa Kopscha w Wilnie, u którego są do sprzedania następujące dzieła:

Contes à ma fille, pour former Ses goûts, Ses habitudes, Son esprit et Son coeur, par J. N. Bouilly 2 Vol ornées de 2 gravures 1812. R. 1. — 50 kop. srebr.

Conseils à ma fille par J. N. Bouilly 2 Vol in 12. 1815 troisieme edition. R. 1. — 50 kop.

Contes et Fables de Fenelon avec la traduction russe 2 Vol avec gravures 1815. R. 1. — 50 kop.

Theatre complet et oeuvres diverses en vers de J. Racine 4 Vol. gr. in 8vo 1811. R. 3. — 50 kop.

Oeuvres de Florian nouvelle edition complete en 13 Vol. avec gravures Leipsic 1810. R. 16.

Imitation de Jesus Christ, traduction de Gonnellieu in 24 broché avec fig. 1814. R. 1. — 50 kop.

Indemnités des gens de lettres ou les encouragements de la Jeunesse par J. N. Bouilly 1 Vol in 12. 1816. 90 kop.

Traité elementaire de mecanique, adopté dans l'instruction publique par L. B. Francoeur, professeur aux Lycées de Paris 4me edition 2 Vol. 1814. R. 3.

Traité sur le service de l'état major general des armées accompagné de Tableaux et de planches par le General Grimoard 2 Vol. gr. 8vo 1811. R. 3.

Morceaux choisis de Chateaubriand, extraits de ses ouvrages les plus connus 1812. R. 1. — 50 kop.

Année Spirituelle, contenant une conduite et des exercices pour chaque jour de l'année, propres à nourrir la piété d'une ame chretienne, nouvelle edition 1815, 3 gros Vol. R. 6.

Traite élémentaire d'Arithmétique par Lacroix. 90 kop.

L' esprit des moralistes français, ou recueil des plus beaux morceaux de litterature française, propres à inspirer l'amour de la Vertu et de la piété, en formant le gout et le coeur des jeunes personnes, nouvelle édition, par Lindley Murray 3 Vol. R. 1.

Les aventures de Thelemaque, nouvelle edition. R. 1. — 50 kop.

Conseils d'un philosophe allemand à sa fille, parvenue à l'age nubile, traduit de l'allemand de M. Campe par l'abbé Grandnotte 1 Vol. in 8vo relié. R. 1. — 50 kop.

Sur le Systeme continental et ses rapports avec la Suede 1815. 50 kop.

Description du Caucase avec la precis historique et statistique de le Georgie 35 kop.

La mode, conte par M. de Boufflers, accompagné de la mode et la Santé, 1 8. 50 kop.

Tableaux du Commerce de l'Empire de Russie en 1802, 1803, 1804 et 1805 publiés par S. Ex. M. le Comte Nicolas de Romantsoff, traduits et redigés en forme synoptique par F. Pfeiffer 1 Vol. in folio. R. 3

A picturesque representation of the manners, customs et amusements of the russians in one hundred coloured plates with an accurate explanation of each plate in english and french 3 Vol. in folio London. R. 50.

Vedute di Roma disegnate ed incise di Gianbatiste Piranesi. R. 75.

Merkwürdige Begebenheiten ans der allgemeinen Weltgeschichte, für den ersten Unterricht in der Geschichte, besonders für Bürger und Landschulen, von G. G. Bredow 1814. 50 kop.

Geschichte und Lehren der heiligen Schrift, alten und neuen Testaments, zum Gebrauch der Schulen und des Privatunterrichts, bearbeitet von F. Kohlrausch, mit einer Vorrede von D. A. Niemeyer 2 Bande R. 1. — 50 kop.

Franciszek Lekay et Fechtmistrz w mieście Wilnie ma honor uwiadomić Prześwietną Publiczność, że w następującą Niedzielę to jest dnia 29 Aprila 1817 roku dane będzie przez niego Assona Szpady i Pałasze. Biletow można dostać na ulicy Łotoczku, w domu Rerow, pod Nm 101. Cena biletu rubel 1.

2. Niżej podpisany Dentysta, od wielu Akademii uprzywilejowany, ma honor oświadczyć, iż w przejeździe swoim przez tutejsze miasto, poświęca swe usługi Szanowney Publiczności. Wiadomości swej sztuki, nabyte pracą i długim doświadczeniem, robią go w stanie odpowiedzenia godnie jey zaufania.

1. Czyści on zęby i pozbawia one wszelkiej żółtości i skazy, nie naruszając bynajmniej ich gładkości lub emalei.

2. Zęby czarne i żółte w krótkim czasie przemienia na równie białe, jak najpiękniejsza słonowa kość.

3. Wydrążone zęby plombiuje dobrze i trwałe. Zepsute w przypadku potrzeby wyrzyna z największą łatwością, co się ściaga nawet do zębów wydrążonych, spróchniałych i do korzeni onych.

4. Wstawia bez najmniejszego bólu zęby fałszywe, podobieństwa doskonałego z naturalnymi, a za których trwałość urecza.

5. Można też dostać u niego różnych proszków do czyszczenia zębów, opijatów i spirytusów chroniących od bólu zębów, psucia się onych i złego odoru. Wszystkie te rzeczy ma jak najswieższe, w najlepszym gatunku, a których używanie potwierdzone przez kilka znakomitych Akademii.

E. D. de Lazaryk Greczyn. Dentysta uprzywilejowany.

Mieszka na ulicy Zamkowej w domu Gutta.

2. Roku 1817 mca Kwietnia dnia 15 na 16 w karczmie Lpki zwaney, na trakcie Połockim położoney o 1/2 mili od Wilna skradziono parę koni roszcz z uprzężą od przejeżdżającego furmana do Wilna XX. Karmelitów Wileńskich dawney reguły. Z jakowych koni ruszy szerści światło-bułaney, ogon krótki i grzywę białą mający, lat 8. Drugi ciemno-bułany szerści, w czarnych centkach małych lat 5 mający, ogon i grzywę siwo-białych włosow pod szczeko kość wyrosłą na cal. Ktoby takowe konie przeiął, uprasza niżej podpisany aby dał znać do Klasztoru Wileńskiego XX. Karmelitow mieszkających przy Kościele wszystkich Świętych na Rudnickiej ulicy, a za to odbierze przyzwoitą nagrodę.

X. Mańkowski Karm. Prokurator Causarum.

2. Kamienica w mieście Wilnie na Zamkowej Ulicy pod Nrem 190 położona, do Aktorstwa W. Jzabelli Gerinowej należąca, jest do przedania; ktoby życzył nabydź tę Kamienicę ma udać się do W. Lachowicza Pisarza mającego wydaną do przedaży tey Kamienicy Plenipotencyą, lub do W. Assessora Sandeckiego mieszkającego na Subocz ulicy w domu pod Nm 25.